

BT EN FT: KLEM TUSSEN TOEZICHT EN POLITIEK

Op zoek naar hervatting van omzet- en winstgroei hebben BT en France Telecom voor totaal verschillende bedrijfsmodellen gekozen.

TEKST: JACQUES POTUIJT (FINANCIËEL CONSULTANT)

Het is wrang dat de telecomoperators die de infrastructuur hebben gelegd waarmee de opmars van internet mogelijk werd gemaakt, niet in staat zijn de vruchten daarvan te pluk-

ken. De winst slaat neer bij bedrijven zoals Google, Apple, Facebook en Twitter, die de infrastructuur kosteloos benutten om hun diensten aan de man en vrouw te brengen. Vooral de opkomst van de smartphone en de immense populariteit van sociale netwerken nopen de operators tot continue investeringen in steeds snellere verbindingen, waardoor hun kasstroom onder druk komt te staan. Juist met die vaak overvloedige kasstroom, die samenhangt met omvangrijke investeringen in het grijze verleden, konden operators hun aantrekkelijkheid voor beleggers nog enigszins op peil houden via een hoge dividenduitkering en de inkoop van eigen aandelen.

Ook die mogelijkheid lijkt hun nu te worden ontnomen, gevangen als ze zitten tussen stringente toezichthouders die waken over kwaliteit en concurrentie en de politiek die zich beijvert om elke gebruiker toegang te geven tot superbandbreedte. De Europese Commissie heeft verordonneerd dat in 2013 alle ingezetenen de beschikking moeten hebben over breedbandinternet van ten minste dertig megabits per seconde. In 2020 zal het internet voor ten minste de helft van de bevolking toegankelijk moeten zijn via een verbinding van honderd mb/s.

Ook dat is nog lang niet de ultieme grens, want 'always-on' digitale radio en televisie, patiëntenmonitoring, M2M (machine-to-machineverbindingen) en mobiel betalingsverkeer zullen nadien nog aanmerkelijk hogere eisen aan de bandbreedte

blijven stellen. Pas bij vijfhonderd mb/s zal het potentieel van internet ten volle benut kunnen worden. Dat betekent verglazing tot aan de laatste woning. Met de tussenoplossing van glasvezel tot aan de schakelkast in de straat kan nu de capaciteit van het koperen netwerk tot maximaal veertig mb/s worden opgerekt, maar die bandbreedte verliest snel zijn relevantie.

De coaxiale kabel waarvan de kabelbedrijven zich bedienen staat een datadoorgifte van tot wel honderdtwintig mb/s toe, maar uiteindelijk zullen ook de kabelbedrijven niet ontkomen aan vervanging van hun netwerken door glasvezel. Na 2020 zal dat de telecomoperators die tegen die tijd hun verglazing voltooid hebben een belangrijk concurrentievoordeel geven. Ondertussen moeten ze wel hun inkomsten op peil zien te houden. Pogingen om dataverkeer te belasten naar het functioneel gebruik dat ervan wordt gemaakt, dus een hoger tarief voor voip-diensten of bezoek aan Facebook, stuit op groot politiek verzet. In Nederland was minister Verhagen een van de eersten om dat streven wettelijk te blokkeren door webneutraliteit af te dwingen.

Meer kans van slagen heeft het doorberekenen van dataverkeer aan de eindgebruiker. KPN, dat in april dit jaar met een winstwaarschuwing kwam en nieuwe drastische reorganisatiemaatregelen in het vooruitzicht stelde, heeft haar hoop daarop gevestigd. Het lijkt een redelijk uitgangspunt waar de politiek minder principiële bezwaren tegenin zal kunnen brengen. De politiek kan bovendien niet blind zijn voor de noden van de telecomoperators die een essentiële voorwaarde vormen voor een evenwichtige uitbouw van de digitale economie. Juist de vaak overdadige consumptie van bandbreedte (elke minuut van het etmaal wordt onder andere wereldwijd 35

uur video naar de websites van YouTube geupload) kan ervoor zorgen dat nieuwe betaalmodellen het groene licht zullen krijgen. Het lijkt niet meer dan evident. Ook de gebruiker van water en elektriciteit wordt immers belast naar rato van zijn gebruik.

Voor de telecomsector gloort er daarom licht doordat uiteindelijk de wal het schip wel zal moeten keren. Ondertussen zullen telecomoperators zichzelf opnieuw moeten blijven uitvinden door nieuwe bedrijfsmodellen te ontwikkelen. Ze zullen in staat moeten zijn de 'commoditysering' van hun netwerken te stoppen door zelf hoogwaardige diensten en content te ontwikkelen.

De mate waarin ze daarin beginnen te slagen is voor beleggers een belangrijke afweging bij hun beleggingskeuze. De hoge dividendrendementen waarmee beleggers nog worden verleid zullen de komende jaren

